

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХУВАННЯ» Галузь знань - 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність -051 «Економіка» Освітня програма - «Економіка»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	Вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	5
Форма контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Профайл викладача 	Ткаченко Катерина Віталіївна Посада: доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 130 ауд. (кафедра фінансів, банківської справи та страхування). E-mail: ktkachenko@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: +30972105656
Опис дисципліни	Дисципліна "Страхування" є ефективним інструментом захисту від можливих ризиків, що забезпечує постійність та безперебійність процесу відтворення, соціально-економічну стабільність у суспільстві та слугує одним із головних джерел інвестиційного капіталу. Навчальна дисципліни дозволяє опанувати питання теоретичної сутності страхування, страхової термінології та аналізувати характеристики страхування як елементу фінансової системи. Дисципліна "Страхування" дає можливість здобути теоретичні та практичні навички надання страхових послуг юридичним та фізичним особам.

Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Страховання» посідає важливе місце серед інших, що формують фахівців для страхового бізнесу, зокрема вона має міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами як, «Макроекономіка», «Мікроекономіка».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Страховання» є здобуття глибоких теоретичних знань з питань теорії створення та практичного застосування конкретних механізмів страхового захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб на випадок настання ризикових ситуацій, організації страхового ринку та страхових компаній в умовах ринкової економіки.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є зміщаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати економічні категорії та ряд показників, які характеризують процеси страхової діяльності та їх ефективність на рівні різних економічних систем; 2. Знати основні принципи та функції страхової діяльності, показники страхової статистики, що сприятиме успішній реалізації страхових послуг в розвитку сучасних суспільних соціально-економічних відносинах. 3. Мати навички до обґрунтування страхової діяльності, розробки страхової документації та економічного обґрунтування доцільності страхових послуг. 4. Знати елементи страхових документації (Європротокол; Заяви на відшкодування при настанні страхового випадку) та мати навички їх розробки для обґрунтування реалізації страхової доцільності; 5. Знати підходи до оцінки ефективності страхових продуктів, ризиків та можливих соціо-еколого-економічних наслідків від їх реалізації 6. Мати навички до здійснення самостійної роботи при виконанні домашніх завдань, демонструвати глибоке знання базових категорій та понять, проявляти критичне мислення; 7. Проявляти індивідуалізм, креативність при підготовці практичних кейсів домашнього завдання, усній дискусії, складанні модулів, активно вести пошук нових знань в області інвестування.
Структура курсу	<p><i>Змістовий модуль 1. Загальна характеристика страхової діяльності</i></p> <p>Тема 1.1. Сутність, принципи й роль страхування</p> <p>Тема 1.2. Класифікація страхування</p> <p>Тема 1.3. Страхові ризики і їх оцінювання</p> <p>Тема 1.4. Страховий ринок</p> <p>Тема 1.5. Страхова організація</p> <p>Тема 1.6. Державне регулювання страхової діяльності</p> <p>Тема 1.7. Актуарні розрахунки в страхуванні</p>

	<p><i>Змістовий модуль 2. Сутність галузей страхування</i></p> <p>Тема 2.1. Особисте страхування</p> <p>Тема 2.2. Майнове страхування</p> <p>Тема 2.3. Страхування відповідальності</p> <p>Тема 2.4. Співстрахування і перестраховування</p> <p>Тема 2.5. Фінанси страхових компаній</p> <p>Тема 2.6. Фінансова надійність страхової компанії</p> <p>Тема 2.7. Авіаційне страхування</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:</p> <p>розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;</p> <p>пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу, для наочності роздатковий матеріал;</p> <p>бесіда – через діалог сприйняття нових явищ та процесів;</p> <p>ілюстрація - для розкриття предметів і процесів через слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;</p> <p>практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань; репродуктивний метод; метод проблемного виконання; частково-пошуковий (евристичний) метод; дослідницький метод.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об’єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі E-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003р. № 434-IV. 2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003р. № 435-IV. 3. Закон України "Про страхування" від 7 березня 1996р. №86/96 (із

змінами, внесеними згідно із Законами № 2745-III від 4 жовтня 2001р. та ін.).

4. Журавка, О.С. Страхування: навч. посіб. / О.С. Журавка, А.Г. Бухтіарова, О.М. Пахненко. - Суми: СумДУ, 2020 с.
5. Плиса В. Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. – К : Каравела, 2019. – 512 с.
6. Соціальне страхування: підручник /за ред. О.П. Кириленко та В.С. Толуб'яка. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2016. – 516 с.
- 7.Добрянський І. А., Рижиков В. С., Серватинська І. М. Страхування: підруч. - К.: Університет сучасних знань, 2014. - 315 с.
8. Майданик Р. А. Страхування зобов'язань з надання медичної допомоги: навч.-практич. посіб. - К.: Алерта, 2013. - 80 с.
9. Трегубов Е., Брижко О. Спори у сфері страхування. - Х.: Фактор, 2011. - 656 с.

Додаткова література

1. Говорушко Т. А., Стецюк В. М., Толстенко О. Ю. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку: монографія. - К.: ЦУЛ, 2013. - 168 с.
2. Шірінян Л. В. Фінансове регулювання страхового ринку України: проблеми теорії та практики: монографія. - К.: ЦУЛ, 2014. - 458 с.
3. Стеценко В. Ю. Обов'язкове медичне страхування в Україні (адміністративно-правові засади запровадження): монографія/ [Стеценко В. Ю.]. - К.: Атіка, 2010. - 320 с.
4. Ткаченко К. В. Теоретико-методичні засади формування страхування природно-кліматичних ризиків у сільському господарстві / О. В. Липкань, К. В. Ткаченко // Інноваційна економіка. –науково-виробничий журнал / Подільський держ. аграрно-техн. ун-т ; ПВНЗ "Хмельницький економ. ун-т" ; ПП "Ін-т економіки, технологій і підприємництва" [та ін.] ; голов. ред. Стельмашук А.М. – Тернопіль, 2016. – № 9/10 (65). – С. 170-174. – ISSN 2309-1533
5. Ткаченко К.В. Розвиток агрострахування в Україні // Матеріали міжнар. наук.-практ. конференції «Економічне зростання: стратегія, напрями і пріоритети», м. Запоріжжя, 22-23 вересня, 2017 р. – С. 134–136.
6. Varchenko O., Radko V., Rudych O., Svynoys I., Tkachenko K. Risks of dairy farming in Ukraine and ways of their minimization and neutralization // Agricultural Science and Practice. 2019 -Vol. 6. - No. 1. - P. 41-59.
7. K.V.Tkachenko "Compulsory state social insurance and its

principles", 1 Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти та молодих вчених "Фінансова політика України в умовах європейської інтеграції", Львів, 20 лютого, 2020 року, 241-244 с.

8. K.Tkachenko, S. Batazhok, O. Drahan and others. Erbe der europäischen wissenschaft wirtschaft, management, tourismus, rechtsprechung, monographie, Karlsruhe, Germany, 2020. – 184 p.

Інтернет ресурси

1. База законодавства ЄС - EUR-Lex – [http:// europa.eu.int/eur-lex/](http://europa.eu.int/eur-lex/)
2. Верховна Рада України – [http:// www.rada.gov.ua;](http://www.rada.gov.ua;)
<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
3. Верховний суд України – [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua)
4. Вищий адміністративний суд України - [http:// www.vasu.gov.ua](http://www.vasu.gov.ua)
5. Інтернет-журнал по страхуванню - <http://www.forinsurer.com>
6. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
7. Конституційний суд України – [http:// www.ccu.gov.ua](http://www.ccu.gov.ua)
8. Міністерство освіти і науки України – [http:// www.mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua)
9. Нацкомфінпослуг - <http://www.nfp.gov.ua> – сайт
10. Президент України – [http:// www.president.gov.ua](http://www.president.gov.ua)
11. Рада Європи – [http:// www.coe.int](http://www.coe.int)
12. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – <http://www.ombudsman.kiev.ua>